

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A nemzet ítélete.

Tehát ítéljen a nemzet. Tisza István gróf ettől sem ijed meg. Az ellenzék azonban már ma a képviselőházban megmutatta, hogy fázik a Ház feloszlásától. Kossuth Ferenc tiltakozott ez ellen, még az indemnitást sem akarja megadni Tisza Istvánnak, persze nem ám magáért az indemnitásért, hanem hogy ezzel visszatartsa Tisza Istvánt a Ház feloszlásától, amit még csak néhány nap előtt is ők tartottak szükségesnek, sőt 13-diki gyászos működésük alkalmával hangosan, rombolva követelték is.

Félnek a Ház feloszlásától, dacára, hogy nem igen válogatnak kortes eszközeikben Kossuthék, Hollóék. A gyanúsítás arzenálját már mintha kimerítették volna az utóbbi napok küzdelmeiben. Mintha már nem találtak volna elég durvaságot parlamenti szótáraikban, melyeket a szabadelvű pártra szórháltak volna. Keresték, kutatják micsoda mocsokkal hajigálódzanak. Nem találtak.

De ekkor tekinteteik véletlenül a külföldi világlapoknak ezekre a napokra fővárosunkba küldött tudósítóira esett. Kaján öröm csillant föl a szemükben. Hogy mertek ezek a világlapok, melyeknek véleménye irányító Európában, ide hozzánk jönni; hogyan mertek tudósításaikban az ellenzék 13-diki dühöngését Európa előtt pellengérré állítani!

Nos tehát nekik ezeknek. A közvéleménynek ezeket a tiszteletreméltó munkáit meg kell gyanúsítani. Ezzel árthatnak a kormánynak, árthatnak Tiszának. Baj is az, ha ezzel a gyanúsítással szégyent hoznak az országra, szégyent önmagukra. Baj is az, ha ezzel értelmi tehetetlenségüket árulják el. Nekik egyetlen parancsolójuk, egyetlen szentségük van csak: a gyűlölet és ez a szentség mindig piszkos áldozatokat követel.

Rajta tehát és a falka vezető

megírta, hogy Tisza István megvesztegette a londoni Times, a párisi Temps, a berlini Local Anzeiger, a bécsi Neue Freie Presse és még egy csomó világlap tudósítóját.

Pedig hát az európai közvéleménynek ezek közül a munkásai közül egyik másik a mellénye zsebéből megvehetné összes újságjainknak a kiadói jogát, ha ugyan érdemesnek tartaná! De hát gyalázkodni, piszkolódni kellett nem csak azért, mert a kormány ellen ez a meggyanusítás is eszköz, hanem azért is, mert bosszút akartak állni.

A Zoltánék azt hitték ugyanis, hogy ezek a férfiak a 13-diki eseményekről írva meg tudósításaikat dicsérni fogják a Zoltánék halálmegvetését, melylyel védtelen emberekre és élettelen tárgyakra rohantak. Ennek az ellenkezője történt. Most tehát rajta falka, gyanúsítunk.

És a meggyanusítottak, mint az óriások a törpékkel szemben mosolyogva nyilatkoztak ma a gyanúsításra. Ő hozzájuk nem ér föl a törpék által rugdalt piszok.

Ugy-e bár, milyen dicső, hatalmas fegyverrel küzdenek az ellenzéken. Hogy lehet ilyesmivel izgatni a népet, hogy lehet háborzongató lelkesedést kelteni ilyesmivel a könnyen hívő nép lelkében!

És ehhez hasonló fegyverek még számosak.

Hanem azért mégis fáznak a nemzet ítéletétől. Nem ez kell nekik; nem a nemzet ítélete. Nekik rombolás kell, bukattatás kell, amely ismét visszaveti az országot haladásában. E a dicső munka Gigási, herkulesi munka, melynek nagy ára van. Olyan ára, amit ők meg nem szerezhetnek ha a Házat feloszlattva a nemzetre appellálnak. És ez az ár, ez a jutalom mondátumaiknak megtarthatása, amiért anarchiát is képesek szítani, amiért képesek felrobbantani a parlamentet.

Csak dühöngjenek. El fog

jönni a nemzet ítélkezésének a napja és ez a nap az ő mandátumaik elvesztését fogja hirdetni.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, dec. 16.

A bajai ellenzék tiltakozói.

— A vasárnapi népgyűlésről. —

(S. Z.) Bajai levelezőnk írja a következőket:

Lázás érdeklődéssel és komoly aggodalommal tekint ma reggel óta Baja városának minden polgára az ellenzék minden „banzáj” kiáltása elé, mely egyenesen arra törekszik, hogy megbontsa a lakosság békés és harmónikus együttélését.

Nem hatott ugyan meglepetészerűen az ellenzék vasárnapi tiltakozó népgyűlésének mai első pozitív híre, mert a függetlenségi pártvezérek izgatták már a népet ezzel a vörös posztóval, amióta csak a törvényhatóság bizalmat szavazott a magyar parlamentárizmus megóvásáért Tisza Istvánnak, — mégis komoly aggodalom szállja meg a jó bajai patriótát a hír hatása alatt, mert ez a mostoha anyagi viszonyok között élő város egyenesen reá van utalva a minden rázkódtatástól mentes, békés fejlődésre.

Lejön f. hó 18-ára a mi pátriánkba egy csomó ellenzéki agitator — ezt olvassuk le a kiabáló falragaszokról — és elvonja a mi polgárságunk józanságát hamis proféciókkal, üres hazapuffogató jelleggel. Fölizgatják majd az *utca népet* — a profanum vulgust — is és ez szolgáltatja majd a kíséretet az izgalmasnak ígérkező hecc-koncerthez. Leszólják aztán a sárgaföldig a szabadelvű kormány honmentő munkáját, melynek Baja város gazdasági jövője is oly sokat köszönhet és így vélik megreperálhatni azt a lesújtó csapást, melyet a polgárság zöme — törvényhatósága útján — a talajt vesztett agitátorokra legutóbb mért, hódolván és impozánsan szolidaritást vállalván a szabadelvű kormány hatalmas parlamenti tényével.

Merénylet a vasárnapi népgyűlés a bajai polgárság komoly higgadtsága ellen, a polgárság fanatizálását célzó manőver és semmi egyéb, mely fölverni törekszik az ellenzéki aknamunka által amugy is forrongásban levő szenvedélyeket.

Cirkusszal csillapítgatják nálunk is a kenyérért kiáltó nép jajkiáltását, de már csak ideig-óráig, mert választópolgárainknak e város jövőjéért aggódo szíve nem tűrheti sokáig ezt az apró játékot.

Ne menjenek el polgártársaink a holnapi népgyűlésre, mert amit ott hallanak, azt a kormányra oly oktanul szórt tömémentelen szitkot, Bartha Miklós kátéjában napról-napra föltálatják ennek a politikailag demoralizált országnak. Bemocskolni fogják holnap Baja város színe előtt polgárságunk tulnyomó többségét, az a hatalmas szabadelvű tábor, melynek volt bátorsága hozzá, hogy szemébe vágja az ellenzéknek az ő szerencsétlen játékan való megbotránkozását.

Jó szerencse, hogy a szabadelvű polgártársainkra szórt szennyáradat ezerszeresen száll majd vissza azokra, akik immár önmaguk alatt ássák a fát, akik elvesztették lábuk alól a talajt és akik az utca gyerkőccokkal keresnek maguknak elégtételt azzal a lesújtó ítélettel szemben, melyet Baja város józan polgársága reájuk mért.

Am tombolják ki magukat még egyszer, ám játszszák végig a komédiájukat, polgártársaink pedig csak haladjanak céltudatosan a szabadelvűség városboldogító réve felé.

— **A baja-bátaszéki vasuttermelés** ügyében a közigazgatási bejárás alkamával létrejött megállapodásokat a ke. esked. miniszter helyben hagyta. A külön álló ártéri hidak elosztására vonatkozólag történt jegyzőkönyvi megállapodásokat azonban akként módosította a miniszter, hogy a Baja-Szentistván határában a 39/41. szelvény között létesítendő 45 m. össznnyilással javaslatba hozott ártéri hid helyett egy 30 méteres egyenylású, vagyis közép oszlop nélküli hid, a Bata határában 88/91. szelvények között 90 m. össznnyilással javaslatba hozott ártéri hid helyett egy 150 m. össznnyilású ártéri hid létesítessék, a Baja-Szentistván határában 43/46 szelvények között 45 m. össznnyilással javasolt ártéri hid pedig elhagyassék.

— **A vasárnapi tiltakozó népgyűlés** szereplőinek élén természetesen Rajk Aladár orsz. képviselő áll, míg a többi leérkező szónokról csak annyit tudunk, hogy Rajk Aladár régi jóbarátja, Lengyel Zoltán is itt lesz. A népgyűlést délelőtt fél 11-kor tartják a „Bárány szálloda”-ban, 1 órakor pedig bankett lesz a Zich-féle vendéglőben.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —
Budapest, 1904. dec. 16.

A mai ülést az újpárt körhelyiségében az egyesült ellenzék teljes értekezlete előzte meg, a melyen Polonyi Géza, Batthyány Tivadar és

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek	
Cleopatre	100 drb — kor. 24 fill.
„	1000 „ 2 „ — „
„ parafás	1000 „ 2 „ 80 „
o o o o o o o o	kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. **SZABADKÁN** Kossuth u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva	100 drb — kor. 30 fill.
„	1000 „ 2 „ 40 „
„ parafás	1000 „ 2 „ 80 „
Prima, igen finom	100 „ — „ 32 „
„ „ „	1000 „ 3 „ — „

Zichy Aladár felszólalása után elhatározták, hogy a kormánynak az indemnitást nem adják meg. Az ellenzék azután testületileg a Házba vonult, a hol akkor már a kormány tagjai népesen voltak képviselve. A közönség karzatai ma is zsufolásig megteltek és rendkívül népes a főrendek páholya is.

Hire jön, hogy Tisza István gróf mindjárt az ülés elején beszél majd, kéri a Ház alakulását a régi házszabály alapján, majd pedig az indemnitást választás céljából. — Ha Tisza felszólal, akkor az ellenzék nevében Kossuth Ferenc tesz megtagadó kijelentéseket.

Az akadémikus félóra már elmúlt, az ülést azonban még mindig nem nyitották meg. Innen is, tulnan is hangos eszmecsere folytatnak az emberek. végre Feilitzsch Artur báró jelenik meg az elnöki emelvényen.

Felkiáltások balról: No ma következik valami. Lövet-e? Lövet?

Az ülés megnyitása.

Feilitzsch báró elfoglalja az elnöki széket és az ülést megnyitotta.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

Rakovszky István a házszabályokhoz szól és kijelenti, hogy az ellenzék a régi házszabály alapján áll. Ha erőszakkal jönnének, mi is a legélesebb erőszakot fogjuk alkalmazni.

Ráth Endre: Lövünk!

Rakovszky István: Ha pedig az új házszabály alapján hozatnék törvényt, akkor mi annak ellent fogunk szegülni. (Taps balon). A felelősség szempontjából meg kell állapítani, ki rendelte el, hogy a darabantok a terembe vonuljanak.

Milyen jogcimen voltak itt a darabantok? Az új házszabály szerint az elnök bármikor félbeszakíthatja a szónokot. Tessék tegye meg, abból a célból, hogy szóló kérdésére válaszoljon.

Feilitzsch Artur báró: Felelek, ha a képviselő ur beszédét befejezte.

Rakovszky István: A kormányelnök belátta, milyen ígéretet tett Percel az ellenzéknek, de mikor Percel megszegte ezt, nem tiltakozott Tisza.

Felkiáltások balról: Percel eladta magát! (Nagy zaj jobbon).

Rakovszky István: A miniszterelnök urnak lesz alkalma cáfolni.

Tisza István gróf: Meghalgatják ha cáfolok?

Rakovszky István folytatja és felolvassza Tisza tavalyi beszédéből, a melyben azt mondta, hogy becsületesen hajtja végre a házszabályt.

A miniszterelnök politikája az egész vonalon csődöt mondott. A kibontakozás csak az lehet, ha a jogfolytonosságot helyreállítjuk.

A nemzet beszélhet akárhogy, de törvényteleniséget nem szentesíthet. (Nagy zaj jobbon, Schretter kiabál, maga Tisza gróf megy hozzá, csitítja.)

Elnök: Kérem Schretter urat, hogy indulatait fékezze.

Rakovszky István folytatja és kijelenti, hogy Perczel elment, most már a hercegnek is el kell tűnnie.

Tisza István gróf beszélt ezután. Kéri az ellenzékét, hogy engedje meg, hogy rövid kijelentéseket tessen. Rakovszky reflektál szólónak egyik novemberi beszédére. Azóta elmúlt egy esztendő teljes eredménytelenséggel és beállott az a szituáció, amelynek most bővebb magyarázatába nem bocsájtkozik, mert polemikába nem bocsájtkozik.

A november 18-iki esetet itt előzőleg nyíltan bejelentette. Nyíltság és egyenesség jellemezte eddig is min-

den tettét és így lesz ez a jövőben is. És így most egy rövid kérdést intéz az ellenzékhez. A házszabályok megalakulásának a régi házszabályok 23-ik szakasza szerint ma, mint harmadik napon meg kell történnie. Ha nem történik, akkor csak az új házszabályban lefektetett erősebb eszközökkel volna keresztül vihető (Zaj balról.) A kormánynak azonban az a nézete, hogy mielőtt ehhez a bonyodalmakat előidéző eszközökhöz nyulnánk, előbb kérdezzük meg a nemzetet. (Taps jobbról.) Ennélfogva kéri az ellenzékét, ne akadályozza a Ház alakulását és adjon igen rövid lejárati indemnitást választási célokra. (Taps jobbról. Felkiáltások balról: Magának semmit!) Nem hihető, hogy egy ellenzék ezt megtagadhatná. *De akár megtagadják az indemnitást, akár nem, a választások be fognak következni.* (Zaj balon. Felkiáltások: De mikor?) Az indemnitás megtagadásából származó következményekért a felelőség az ellenzékre hárul. (Taps jobbon).

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy ha jogtisztelő kormánnyal állana szemben, az ellenzék megadná az indemnitást; de jogsértő kormánnyal szemben nem létezik ez az alkotmányos kötelesség. Más kormánynak, mely törvényt tisztel, megadná az ellenzék az idemnitást választás céljára rögtön. (Taps balon).

Bánffy Dezső báró áll fel szólásra az ellenzék percekig tapsolja. A jobboldal folyton zajong úgy hogy Bánffy nem tud szóhoz jutni. Az elnök zajongás miatt felfüggeszti az ülést.

A felfüggesztés után.

Feilitzsch Artur báró az ülést újra megnyitja.

Bánffy Dezső báró áll fel szólásra. A jobb oldal egy része nem jött be a terembe.

Kiss Ernő: Ne hallgassuk meg! (Zajongás jobbon).

Felkiáltások balról: Szüts Pál nem szégyeli magát! Ez a hála? Pfuj! Pfuj! Szégyelje magát!

A kormány padsora teljesen üres. A miniszterek most jönnek be és helyetfoglalnak.

Bánffy Dezső báró reflektál Tisza beszédére. A miniszterelnök figyelmeztette a Házat, hogy a 23-ik szakasz alapján a Háznak ma meg kell alakulnia. A november 18-ikán kiderült, hogy a határozattal abnormis állapot jött létre. A november 18-iki határozat a házszabályok megsértésével jött létre, ezt a miniszterelnök is elismeri. Számolnia kell a következménnyel.

Ez a Ház megalakulni nem fog addig, míg a novemberi sérelem reperálva nincs.

Én a nyugodt tárgyalásnak vagyok barátja. (Derűtség jobbon). Önmegtagadásra van szüségem, hogy ott álljak, a hol most vagyok. Még a november 18-iki dolog reperálva nincs, addig nem tárgyalunk. Az ellenzék 180 embere nyugodtan viheti, folytathatja a harcot.

Rosenberg Gyula: Maga az alkotmányt is felakarta függeszteni. (Nagy zaj balon.)

Bánffy Dezső báró folytatja: A miniszterelnök magára vessen, ha ma, a harmadik napon sem alakul meg Ház. A mi hozzájárulásunkkal a kormány indemnitást nem kap. Lehet, hogy vannak a miniszterelnöknek eszközei választásokra, én ismerem azokat. (Viharos derűtség) Lehetséges, hogy ezekkel az eszközökkel megcsinálja a választásokat. De mi felvesszük a harcot. A miniszterelnöknek azért kellett az új

házbály, mert itt a kiegyezés kérdése, a kereskedelmi szerződés dolga. Kellett, hogy könnyen legyenek keresztülvihetőek. A szövetkezett ellenzék egyesülten veszi fel a küzdelmet a választásokon is a kormány ellen. (Viharos taps balon.)

Zichy Jenő gróf a házszabályokhoz kér szót.

Elnök: Ma kellene megtörténnie a Ház alakulásának, de ha a képviselő ur beszélni akar, nem gátolom.

Zichy Jenő tényleg beszél. A nemzetnek biztosított jogait, alkotmányát csorbította meg a nov. 18-iki határozat, amely ellen az egész ellenzék tiltakozik. Ezután szünet következett.

Bánffy felfüggeszti az alkotmányt.

Polónyi Géza beszélt a házszabályokhoz, ő is a november 18-iki határozat megsemmisítését követeli, enélkül a kormánynak nem adnak indemnitást. A választásoktól az ellenzék nem fél.

Polónyi beszéde közben Rosenberg ismét közbe kiáltott, hogy Bánffy felakarta függeszteni az alkotmányt.

Polónyi után Rosenberg megmagyarázza közbeszólását. Annak idején Bánffy egy bizalmasa figyelmeztette őt, hogy Bánffy felfüggeszteni készül az alkotmányt. Ő ezt akkor megmondta Széllnek is, Tisza Istvánnak is, akiknek sikerült Bánffy merényletének végrehajtásában megakadályozni.

Bánffy személyes kérdésben szólal föl és kijelenti, hogy nem akar védekezni, mert a vád nem komoly. Hivatkozik egykori miniszter társaira.

Tisza István ezután kijelenti, hogy Rosenberg neki a dolgot csakugyan elmondta, de ő mosolyogva fogadta a hirt. Az azonban tény, hogy Bánffy a Házat ex lexben akarta feloszlatni és ex lexben akart ujoncoztatni. Ő ekkor memorandumot adott át Bánffynak, amelyben kifejtette, hogy azon esetre, ha Bánffy szándékát megvalósítaná, akkor ellene fordul. De Bánffy nem válthatta be szándékát, mert más kormány jött.

Bánffy újból felállt s azt mondja, hogy Rosenberg rossz hirmondója volt Tiszának.

Rosenberg átkiáltja Bánffynak, hogy a hirmondó Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos volt.

Bánffy egy pillanatra megdöbben, majd kijelenti, hogy ő Jeszenszkyt nagyra becsülte, de a kormány dolgába nem avatta be.

Kovács Pál jegyző rövid személyes felszólalása után elnök javaslatára elhatározták, hogy a legközelebbi ülést hétfőn tartják.

Színházunk jubileuma.

Ma volt színházunk jubileumának első napja.

A város tanácsához a következő táviratok és levelek érkeztek:

„A színház szép jubileuma alkalmából hazafias üdvözlét küldi a Petőfi társaság“.

Prielle Cornélia a következő levelet írta:

„Igen tisztelt városi tanács!

Nagyságos polgármester ur!

Szives meghívásukat a szabadkai színház ötvenéves jubileumára köszönettel és hálással vettem. Örömmel mennék le, hiszen városukhoz művészi pályámnak sok kedves emléke, társadalmuk számos tagjához még baráti érzés köt, de nem lehet, nem vagyok már oly erőben, hogy utra keljek. Így hát csak szívem egész melegével, gondolatban leszek ott az ünneplésen a magyar művé-

szet, a magyar kultúra szép és nagy ünnepén.

Hálás tisztelőjük

Prielle Cornélia
Szerdahelyiné.“

Beszerédy Viktor miniszteri tanácsos megköszönte a meghívást, de elfoglaltsága miatt le nem jöhetett.

Festelich Andor gróf ma este a gyorsvonattal érkezett Szabadkára valamint Janovics Jenő dr. a szegedi színház igazgatója is.

A Fehér Kereszt Egylet karácsonya.

A szetetet ünnepeinek, a karácsony-nak közeledtével, a Fehér-Kereszt Egylet járt elől mindaddig az igazi emberszeretet jótékonyágának gyakorlásával. Ezt teszi az idén is, mikor eddig évenként rendezni szokott karácsonyi ünnepségét megismétli, amikor a szűkölködők kisdedeit, az elhagyott gyermekeket a karácsonyfa köré gyűjtve meleg ruháskával ajándékozza meg boldogságot keltve az ártatlanság szívében, s mosolyt csalva az ajkakra, amelyek a szívek ártatlanságában is inkább panaszhoz voltak szokva.

A Fehér-Kereszt Egylet az idei karácsonyfa ünnepélyét f. hó 20. dikán, kedden, délután 3 órakor a Pest szálló nagytermében tartja meg. Meg vagyunk győződve arról, hogy városunk jótékony közönsége, tekintve különösen az ideit inkkéget, nagylelkűen fogja gyakorolni jótékonyágát. Az egylet felkéri a jótékony, szerető szíveket, hogy az adományokat özv. bajsai Vojnits Lukácsné és Birkássné Seuchich Adrien urnőkhöz juttatni sziveskedjenek, lehetőleg e hó 19-éig.

Eddig a következő adományok folytak be:

Aradszky és társai 10 vég maradék barchet, Berger Ede 1 doboz karácsonyfa disz, Berger testvérek 3 vég tül, 3 fiu ruha 3 leány ruha 3 sapka 3 fejkendő 3 zsebkendő, Engler Ignázné 6 meleg kendő, Eperjessy Béláné 12 pár harisnya, özv. Farnék Lászlóné 4 meleg kendő, Fimpel István 2 doboz sütemény, Farkas János Szent János kenyér, 10 csomag rizs, 1 koszoru füge, Geiger Adolfné 6 meleg kendő, Horovitz Ignázné dió, szilva, rizs, Jézus nevében Hidas Lidia 12 pár meleg harisnya, Jankovich Margit 12 kötény, 3 sapka, 3 fejkendő, 1 kosár dió, Kopunovich Károlyné 6 pár harisnya, 6 meleg kendő, özv. Kuzmanovits Sándorné 18 acskó csemege, Heumann Mór 2 doboz karácsonyfa disz, 3 fali naptár, Kunetz testvérek 24 meleg kendő, 12 zsebkendő, Kramer Antalné dió, gyertya alma, Lányi Mórné 2 gyermek tricót, 3 gyermek ing, 2 pár harisnya, Szőke Bertalané 1 zsák liszt, Löwy testvérek 15 méf. barchet, 5 meleg kendő, Löwy P. István 2 pár gyermek cipő, Milkó Mórné 5 tricót, 6 pár harisnya, 12 pár keztü, Montalioné Józsefné 6 törölköző, 2 kosár dió, Pudler Berta 3 drb. káposzta, Rappaport Gyula 9 drb. rózsafüzér, Krécsi Nándor karácsonyfa disz, Simoncsits Anna 3 pár keztü, 2 füzér füge, Sebes Sznisa 6 zsebkendő, 6 kötény, Szilassy Mórné 3 pár harisnya, csemege, Szabados Jánosné 1 kosár dió, 1 kosár alma, Székely Simon színes papiros, Sztojkovich Dusané 10 csomag rizs, 2 doboz karácsonyfa disz, Sztipics és társ 29 m. barchet, Szilassy Kornél 6 zsebkendő, 6 kötény, Taussig Vilmosné 2 m. barchet, Traub papirkereskedés színes sztanol papír, Winkler Dénesné 12 m.

barchet, Wágner és Boholy 5 drb. gyermek tricót, 5 pár harisnya, 4 fejkendő, 1 drb. ruha galér, 8 gombolyag pamut 15 drb gyermek krésli, Vojnits Gyuláné 5 meleg kendő, Vig Zsigmond iskolai szerek, Havas Ferenc 3 gyermek ruha.

Pérez adományok.

Békeffy Gyuláné 10 k. Birkáss Gyuláné 20 k. Bilitz Jakabné 4 k. Conen Vilmosné 20 k. Deutsch Zsigáné 4 k. Eberhart Mihályné 2 k. Flatt Victoriné 10 k. Geiger A. Mórné 20 k. Gere Mihályné Tornynos pusztá 2 k. Gere Mór Tornynos pusztá 2 k. Gere Gáborné Tornynos pusztá 2 k. Hartmann Rafaelné 20 k. Kramer Antalné 5 k. Manojlovičs Melaine 10 k. Mlineritsné Melanie 10 k. Lénárd Istvánné 10 k. Lichtnekert Károlyné 5 k. Pollák Sándor 4 k. Pilich Lajosné 5 k. Puskás Julia 4 k. R. F. 2 k. Rózsa Lajos 2 k. Regényi Lajosné, Törley Margit 5-5 k. Weitzenfeld Salamon 4 k. Szőke Bertalanné 10 k.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

December 16. 17. 18. A szabadkai színház főnállásának ötven éves jubileuma.

December 31. Máv. altiszti kör műpártoló osztályának Sylveszter estélye saját helyiségében.

December 31. Szociáldemokrata párt szervezet Sylveszter estélye a Hungáriában.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenye és táncmulatsága a Pest-szálloda nagytermében.

— **Uj hítes tolmács.** Dr. Ludaics Vitomir zentai ügyvéd, aki a zentai járásbíróshoz szerb tolmácsná lett kinevezve, ma tette le a hivatalos esküt dr. Polgár József törvényszéki elnök kezébe. Az eskütételnél Marián Miklós és dr. Jócity Milorád törvényszéki bírák szerepeltek.

— **A főgimnáziumi ifjúság ének-és zenekara** 1904. évi december hó 18-án vasárnap d. u. 3 órakor a tanintézeti épület tornacsarnokában a zongora-alap javára hangversenyt rendez, melyek művosa a következők: 1. Kéler Béla. Csokonay-nyitány. Előadja az intézet zenekara. 2. Peterdi Sándor. Az orr, monológ. Szavalja: Hirmán Dezső VIII. oszt. t. 3. A Bloch. Neujahrs gruss. — (Konzert polka.) Hegedűn játssza: Iványi Lajos VII. oszt. zongorán kíséri: Weisz Árpád VIII. oszt. tanuló. 4. Weil Vilmos. A szarvasbogár és a rózsá. Éneklie az intézet vegyeskara. 5. Sidney Schmidt. Aeol hárfá. Zongorán játssza: Weisz Árpád VIII. o. t. II. 6. Lavotta szerelme. Zenekarra alkalmazta: Dr. Brenner József. Előadja az intézet zenekara. 7. Révffy Géza. V. László. Arany Jánostól. Melodráma. Mamuzsich Mihály VII. o. t. zongora és a férfikar kísérete mellett szavalja: Márczy Róbert VI. o. t. 8. Zsadányi A. Boka kesergője. Hegedűn játssza: Pirnitzer Miksa VIII. o. t., zongorán kíséri: Wilhelm Jenő VIII. o. t. 9. Zimái. a) Árva vagyok. b) Elvirultak a virágok. Éneklie az intézet vegyeskara. 10. Kéler B. Hunyady-induló. Előadja az intézet zenekara.

— **A Sport egyesület ülése.** A szabadkai Sport egyesület holnap délután 5 órakor saját helyiségében választmányi ülést tart. Az ülés tárgya a farsangi bál előkészületének megbeszélése lesz.

— **Ösztöndíj adományozás.** Néhai Zomborcsévich Vince alapítvány

ösztöndíjából a helyb. polgári fiúiskola IV. oszt. legkitünőbb, de szegény tanulója Bodrics János és a polgári leányiskola IV. oszt. növendéke Bayer Gizella jó magaviselete, lankadatlan szorgalma, jó tanulása folytán az igazgató és tanári kar egyhangulag tett ajánlataira 79 kor. 80 fillérben ösztöndíjban részesültek. Dr. Biró Károly polgármester buzgó szavak kíséretében adta át a megérdemelt kitüntető jutalmakat.

— **Tüzeset.** Hatalmas lángnyelvek riasztották fel ma délután 6 óra tájban a VI. és VII. kör lakóit. A VII. körben kigyulladt a Geiger A. Mór örökösei tulajdonát képező Erdő utca 42 szám alatt levő ház egyik udvari udvari melléképülete, amelyben Hirsch Dávid magánzó lakott. A gyorsan kivonult tűzoltóknak egy óráig tartó küzdelem után sikerült a bős elemet megfékezni és a tűz terjedését megakadályozni. A kár mindössze 200 korona.

— **Rablótámadás.** Megirtuk e címen, hogy Deutsch Mór helybeli házáló ellen a VI. körben két ismeretlen egyén rablási merényletet követett el. A rendőrség erélyes nyomozása folytán a tettesek kézrekerítése valószínűleg még a holnap nap folyamán lehetséges lesz.

— **Megszökött fegyenc.** Sárközi Bálint ómorovicaai illetőségű életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélt cigány f. hó 12-én a lipótvári fegyházból megszökött és most országosan körözik.

— **Testvérviszály.** Néhány nap előtt e cím alatt megirtuk lapunk hírvonatában a rendőrségtől nyert értesülésünk alapján, hogy Kampa Antal István nevű testvérét civakodás közben, mert az édes anyját védelmezte, súlyosan megütötte. A testvérviszály hőse ma szerkesztőségünkben járt és ama helyreigazításra kért bennünket, hogy ő szülőit mindig tiszteletben tartotta és csupán testvérével tűzött össze boros állapotában.

— **Kabátlopás.** A rendőrséghez érkezett jelentés szerint Ujvidéken Stein Sándor lakásáról ismeretlen tettes egy 130 korona értékű selyembéléses dohányszínű téli kabátot ellopott és azután ismeretlen helyre szökött.

— **Tombola az Otthonban.** Holnap szombaton este ismét tombolaestély lesz az Otthon kávéház helyiségében. A szép és értékes nyereménytárgyak egész nap láthatók. Az estélyen Hasy Kálmán kitűnő zenekara szórakoztatja a közönséget.

Angyalcsinálás Bajmokon.

(Magzatelhajtás hetven esetben.)

A bűnös uton való pénzszerzés egyik legveszedelmesebb fajtája, a mely már napirenden van ország-szerte, most a szomszéd Bajmok községben tudódott ki.

Egész bűnlajstromot kell majd vezetni a vizsgálatot teljesítő hatóság-nak arról a rettenetes és undorító szenzációról, amelyről néhány nap alatt bizonyára ország-szerte fognak beszélni.

Több nap óta folyik már a rendőrségnél a vizsgálat és a bűnös lelkű terhelt eddigi vallomása szerint hetven emberélet létrejöttét akadályozta meg.

Tudósítónk a következő részletekben számol be a bűnkronika legújabb eseményéről:

A közelmúlt napokban egy fiatal

bajmoki leány tért haza szüleihez Szabadkáról, a hol hosszabb ideig tartózkodott. A viruló egészségben levő szép leány alig néhány napi otthonléte után hirtelen titokzatos módon elhunyt.

A faluban a legkülönfélébb verziók keringtek a titokzatos halálesetről és a rendőrség vizsgálatot indított és elrendelte a hulla rendőri boncolását.

A boncolás megállapította, hogy a halál oka természetes volt, de a vizsgálatot vezető Nuszpl rendőrvezető a nyomozást mindazáltal tovább folytatta és merő véletlenségből meglepő eredményre jutott.

A beidézett tanuk közt volt ugyanis egy Balás Viktoria nevű középkorú, kétes hírű bajmoki asszony, akiről az egész falu tudta, hogy kuruzslással keresi kenyerét. Ez az asszony tette a borzalmas részletekben bővelkedő vallomást, melynek az a lényege, hogy *hetven bajmoki asszonyon és leányon*, akik közt több *intelligens család* hozzátartozója is van, hajtotta végre bűnös operációját.

Balás Viktoria, akinek nem volt tudomása arról, hogy miért kapott idézést a rendőrségtől, meglátva az előtte kihallgatott nagyszámu tanut, megretent és azt hívén, hogy az előtte kihallgatott tanuk mind ellene vallottak, bevallott mindent, ami bűnös lelkét terhelte.

A véletlennek sikerült tehát most eme gyalázatos individuumok egyikét vallomásra bírni és végre alkalom fog nyílani az igazságszolgáltatásnak, hogy elrettentő példaadással szolgáljon azoknak, akik a leleplezett bűnös nőhöz hasonló módon folytatják szemérmetlen üzelmeiket.

Halpaprikás!

Spitzer
Ignác vendég-
lőjében

Vasárnap, f. hó 18-án a színházi előadás után

tombola
estély. A gyönyörű tombola tárgyak Braun Illés kirakatában megtekinthetők.

Halpaprikás!

A háboru.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba.

London, dec. 16.

A Daily Telegraph jelenti Szöulből 14 éről: Észak-koreai jelentések szerint készülődnek az oroszok a dél felé való előre nyomulásra.

London, dec. 16.

A Standardrak jelentik Pétervárról tegnapi: A port-arturi drótnélküli táviróállomás elpusztulása óta nem érkeztek oda közvetlen hírek.

TAVIRATOK

Hivatásának áldozata.

Budapest, dec. 16. A Szegényház-téren lévő Erzsébet szegényházban ma reggel egy idegbajos asszony. Gemény Ludovika 56 éves bentlakó idegrohamában megtámadta az éppen beteglátogatását végző dr. Prasszer Tivadar orvost. Egy zsebkéssel rontott rá és két szurást ejtett rajta, egyiket a nyakán, de ezt a szurást felfogta, illetve veszélytelenné tette, az inggallér, a másik szurás az orvost hátán érte és a lapockába akadt. Mindez pillanat műve volt. Ekkor két ápoló felfogta az asszonyt és beszállították a megfigyelő osztályba. Az orvost, a kinek sérülései súlyosak, a kórházban lévő lakására szállították.

Merénylet Belgrádban.

Budapest, dec. 16. Belgrádból jelentik: Velicskovics volt szerb minisztert, aki lapjában erős támadó cikket írt Péter király ellen, lakása előtt revolverrel megtámadták. — A zajra felesége kisietett és segítségért kiáltozott, azonban rendőrök nem voltak a közelben. Mialatt a környékről az emberek elősiettek, Velicskovics dulakodni kezdett támadójával. Biztosra veszik, hogy az összeesküvő tisztek bérelték fel a támadót.

Draga királyné yachtja Budapesten.

Budapest, dec. 16. A meggyilkolt szerb királyné yachtja Budapestre érkezett és az Eskü-térrel szemben kötött ki. Be akarták mutatni a közönségnek is, de a külügyi kormány beavatkozott, mert Szerbiából kérelem érkezett e tárgyban a külügyminiszterhez. A yacht tehát felszedi horgonyát és holnap Bécs felé indul. A vállalkozók 50,000 koronáért vették a yachtot a szerb kormánytól.

Leszakadt hid.

Budapest, dec. 16. Charlestownból táviratozzák: Az Elk folyó felett kábelen fektetett Királd-hid épp abban a pillanatban szakadt le, amikor egy kiránduló gyermekcsapatot vivő vonat összesen hat kocsi keresztül haladt. A vonat a hiddal együtt a folyóba zuhant. A kis utasok közül husz gyermek életét veszítette.

Néhai Piros Jozsi
Orchester hegedűje

 eladó.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Ítélethirdetés. Ma hirdette ki a kir. törvényszék büntető tanácsa Zsoldos György és neje előtt a kir. kuria ítéletét, amely szerint Zsoldos közokirathamisítás és csalás büntetése miatt másfél évi, felesége pedig hat havi börtönbüntetésre ítéltettek. Büntetésüket nyomban megkezdették.

Elgázolás az országuton. Kiszela József helybeli fuvaros kocsisa ez év tavaszán a kelebiai országuton elgázolta Szabó András másfél éves kis leányát. A leányka jobb lábán combtörést szenvedett. A kir. törvényszék ma Szerdahelyi Sándor elnöke alatt ítélték a gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségével vádolt Kiszela fölött, aki azzal védekezett, hogy szembaja miatt nem látta meg az országut porában játszó kis leányt. A bizonyító eljárás során a vád beigazolást nyervén, vádlott 3 napi fogház és 10 korona pénzbüntetésre ítéltetett. Az ítélet jogerős.

Domszky Antal

Vendéglőjében
színházzal szemben
f. é. december 18., vasárnap
egy első rendű
tambura zenekar közreműködésével

tombola estély

tartatik.

A gyönyörű tárgyak a vendéglő ablakában láthatók.
Kezdeté színházi előadás után
Jó ételekről és italokról gondoskodva van. — Friss csapolású kőbányai és piloseni sör.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

írta: Dugovich Imre. 94

Eközben a Zlidl völgyében is folyt a mérsárlás, az új szófiai pasának a vereséget követő napon sikerült seregét rendbeszedni és óriási tömlőkön átszállítani a megáradt folyó balpartjára.

Ezen a parton indultak most föl tétlenül halálra készen az ozmanok délfelé a völgy hosszában. Akadálytalanul haladtak a déli oldalt negyedkörben elzáró hegyoldalig. Sehol sem akadtak ellentállásra. Minél sűrűbb lett a hegyoldalt borító rengeteg, minél jobban zárult be délről a völgy, annál óvatosabban haladt előre a sereg előcsapata. Vagy három puskalövésnyire a délről emelkedő sűrű, szárazos erdőtől benőtt meredek előtt vezényelt megállásra a csapat parancsnoka, hogy egyesüljön az utána jövő csapatokkal.

A hegyoldal lábánál kis félkör alakú tisztáson tisztavízű forrás bugyogott. Gyöngye, tarajos habjai enyelegve szökdecselek a légben, cseppenkint hulva vissza az érbe, mely kanyarogva vezette a forrás vizét a folyó piszkos hullámai felé. A forrástól ösvény kuszott a hegyoldalon föl. Ez vezetett a Vojna dombra.

Mikor a törökök előcsapata egyesült az utócsapattal, a pasa sűrű sorokban állította föl seregét. Azután megszólaltak a kürtök, s mint a sáska raj indult meg az ozmanok tömege a hegyoldalnak. Az erdőszéléig érték már, de még egyetlen jel sem árulta el, hogy a támadás ellen megfogják védeni a Vojna sikra vivő utat. A törökök sűrű sorait az erdő bükkjei megrikították, de az előnyomulást a rügyedző fák nem akadályozták meg Kétezer fegyveres kuszott már az erdőben. Most váratlan rémes recsegés tört a sűrűből a törökök elé. Mintha a magas bükkök megindultak volna, hogy megsemmisítsék a szabadságért küzdők ádáz ellenségeit. A recsegés egyre rémesebb lett. Az ozmanokat az ismeretlen, félelmes zaj megdermesztette. Hasztalanul parancsolt volna ember a tömegnek, hasztalanul élt a lelkekben a halál elé készülő fanatizmus, a testben megdermedt vérmozdulatlanságra kényszerített ezereket. Már az első sorokhoz közel eső bükkök is nyikorogva, recsegve inogtak az ozmanok felé. A fűléketítő zaj elnyomta az ordítást, mely az erdők rengetegében az ozmanok mellől tört elő. A rengeteg erdő támadását természetfölötti zugással indította meg. A tövekben elfürészelt faóriások ledülve, mint az emberek a sáskát nyomták agyon a küzdelem szorult hadakat.

Az erdő széléről visszaroohanó fegyveresek megbomlasztották a törökök sorait. Az új szófiai pasa a másodszori vereség fölötti dühben fogait csikorgatva adta ki a jelt a kürtösöknek, hogy a megállásra fujjanak. Ekkor azonban a forrásnál Zsenó hajdukjai törtek elő, hogy gyilkos puskatűzzel fejezzék be az erdő rémes munkáját. A végső veszedelemben a pasa kirántva kardját csapatainak élére állt s a próféta nevét hangoztatva a ledől erdő szélén vezette rohamra hadának maradékát a forrás felé. És a forrásnál megkezdődött az a harc, amelyben, mint a népkajka most is regéli, Zsenó, a barjaktár egymaga száznál több törököt ölt meg, de végezetül maga is halálra sebezve bukkott el.

Folyt. köv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

25065/1904 tan. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a városi szegényház és a rendőrfoglyok élelmézésére szükséges bus 1905 évi január hó 1. től leendő szállítására f. évi december hó 20-án d. e. 10 órakor a közművelődési ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az árlejtézní szándékozók ugyanakkor 200 kor. óvadékot tartoznak letenni.

Szabadkán 1904. évi december hó 14-én.

Városi tanács.

Saját termelésű, tisztán kezelt, pergetett

AGÁCZ-MÉZ

nagy mennyiségben és jutányos áron kapható:

HEGEDÜS BÁLINT FIA FERENC

mokrini gőzmalmi lisztraktár. Fűszer-, termény- és élelmiszer üzletében

Deák-utca SZABADKÁN Vermes-ház

20090/1904 polg. szám.

Hirdetmény.

A Szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Kumbaja község határában levő urbéri birtokok tagosítása végett a tényleges birtokosoknak az 1886 évi X és az 1871 évi XIII. t. cikk értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul 1905. évi január hó 9-ik napjának dél előtti 9. óraja kitűzetik Kumbaja község házához annak megállapítása végett, hogy vajjon a birtokosoknak birtok szerinti többsége kívánja e a tagosítást. A nem szavazók a tagosítást kívánókhoz számíttatnak.

A szavazási lajstrom összeállítását ugyanazon napon történik.

Szabadkán, 1904. évi december hó 9-én.

Streliecky
kir. tszéki bíró.

Cimbalom iskola öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVÁCS-féle legújabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajz, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVÁCS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körút 5. szám.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Karácsonyra vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr. levél papírok, emlék könyvek bámulatos olcsón az Antikváriumban Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében Kölcsonkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelvben ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cím a kiadóhivatalban.

Tűzértisztnek. Most vasárnap nem mehetek a megszűlt helyre mert vidékről vendégeim érkeznek. Hogy mikor bírok menni közölni fogom. Csokolak.

Segéd ki a liszt és terményüzletben teljes jártassággal bír azonnali főlvetelre kerestetetik. Cím a kiadóhivatalban

Jó karban levő íróasztal megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Egyetemi hallgató bármily irodai foglalkozást esetleg középiskolai tanulóknak órákat is ad. Cím a kiadóhivatalban.

Pékmesterek figyelmébe! Szilágyi László Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 15. földszint 8. pék és cukrász kemence készítő és hertverő elvállal mindennemű javításokat. Kivánatra vidékre is megy

Butorozott szoba a Széchenyi-terén kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

KALMÁR J. HENRIK

termény-, hüvelyes- és lisztüzlete

Rudics-u., bazár mellett SZABADKÁN Milinovics-féle házban.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, Rudics-utca, Milinovics-féle házban, a bazár mellett, egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, jól berendezett

lisztraktárt, termény- és hüvelyesáru üzletet nyitottam, a hol a topolyai Honig Zsigmond-féle lisztek,

a melyek felülmúlhatatlan jó minőségükért a szegedi kiállítás alkalmával ezüst éremmel lettek kitüntetve, kerülnek elárulásra.

Raktáron tartok továbbá a legjobb minőségű lencse, borsó, rizs, mák, dió, hüvelyes vetemények és minden e szakmába vágó cikket és árucikket.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok

tisztelettel

Kalmár J. Henrik.